

Дніпропетровська академія музики ім. М.Глінки

Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін

Силабус

Основи гуманної педагогіки

Рівень вищої освіти	перший
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»

Форма навчання: денна

Викладач: Салієнко Ніна Олександрівна Т: 068 177 35 39

E-mail: vitaliydnepr59@gmail.com

Дніпро, 2019

Опис навчальної дисципліни.

Найменування показників	Галузь знань, рівень вищої освіти, ступінь вищої освіти, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>02- «Мистецтво»</u>	Вибіркова	
	Спеціальність <u>025 – «Музичне мистецтво»</u>		
Модулів – 2	Спеціалізація (професійне спрямування): «Фортепіано, орган», «Оркестрові, струнні інструменти», «Оркестрові, духові та ударні інструменти», «Народні інструменти», « Академічний спів», «Естрадний спів», «Хорове диригування», «Музичне мистецтво естради».	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	-
		Семестр	
		1-2-й	-
Загальна кількість годин - 180		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 1.5	Ступінь вищої освіти БАКАЛАВР	-	-
		практичні	
		80 год.	-год.
		семінарськи	
		-	-
		Самостійна робота	
		100год.	- год.
Індивідуальні завдання:			
-			
Вид контролю: <u>залік</u>			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1: 1.2

2. Компетентності, результати навчання

Компетентності:

- розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел;
- міжособистісна взаємодія;
- критика та самокритика;
- оцінка та забезпечення якості виконуваних робіт;
- використання широкого спектру міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових та середніх музичних навчальних закладах

Заплановані результати навчання:

- застосовувати теоретичні знання та навички в процесі педагогічної діяльності;
- виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни:

- Ознайомить студентів з теорією та творчою практикою гуманної педагогіки, яка базується на кращих надбаннях класичної педагогічної спадщини.
- Розвивати гуманістичні цінності, пов'язані з відношенням до дитини.
- Підготувати до практичної педагогічної діяльності та показати можливість вирішувати різноманітні питання, пов'язані з професійною діяльністю в умовах мінливого світу.

Завдання навчальної дисципліни:

- Сформувати уявлення про підгрунтя сучасної педагогіки, яким є класична педагогічна спадщина.
- В ході практичних дій відпрацювати навички взаємодії між суб'єктами педагогічного процесу, які спрямовано на отримання наскрізних вмінь та ключових компетенцій, необхідних для майбутньої педагогічної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- Головні досягнення європейської педагогічної школи, спрямовані на гуманізацію та дитиноцентризм;
- Сутність духовного гуманізму.
- Суттєві відмінності між авторитарними та гуманними підходами в освіті;
- Психолого-педагогічні особливості дітей шкільного віку.
- Необхідність постійного самовдосконалення вчителя та особливості професії вчителя, які пов'язано з відповідальністю та високими моральними якостями.

Вміти:

- По закінченню навчання випускник ступеня бакалавр повинен володіти здатністю розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі гуманної педагогіки у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування інтегрованих знань з педагогіки.
- Мати здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Абстрактно мислити, аналізувати, синтезувати.
- Розв'язувати проблеми.
- Шукати, оброблювати та аналізувати інформацію з різних джерел.
- Співпрацювати.
- Сприймати критику, та працювати над особистісними якостями.
- Застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Шанобливо ставитися до історичної спадщини і культурних традицій.
- Вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- Оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.
- Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- Генерувати нові ідеї, постійно якісно удосконалювати свою працю.
- Моделювати власний педагогічний процес з урахуванням вимог сучасності;
- Відтворювати стосунки співробітництва та партнерства в ході навчально-виховного процесу;
- Володіти сучасними методиками та технологіями навчання, які відповідають гуманістичним традиціям;
- Критично ставитись до інформації, не застосовувати педагогічні методики та технології, які можуть зашкодити учням
- Оцінювати власну педагогічну діяльність, працювати над самовдосконале

Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Гуманна педагогіка як суспільне явище. Класична педагогічна спадщина – основа гуманної педагогіки

Тема 1.

Гуманізм та автократія – протилежні тенденції в розвитку людства. Основні форми педагогічного мислення, педагогічної практики. Гуманна та авторитарна педагогіка, суттєві відмінності.

Гуманізм та автократія – протилежні тенденції в розвитку людства. Основні форми педагогічного мислення і педагогічної практики: традиційно-авторитарна і гуманно- класична. Суттєві відмінності. Закони синергетики про неминучість гуманної педагогіки. Духовна основа освіти. Риси космічного мислення в класичній педагогіці Я. Коменського, Пестолоці, К.Д.Ушинського, Ш.Амонашвілі.

Тема 2.

Філософські узагальнення та головні поняття гуманної педагогіки. Процесуальні аспекти гуманно – особистісного підходу.

Філософські узагальнення та головні поняття гуманної педагогіки. Гуманна педагогіка як теорія і творча практика становлення особистості зростаючої людини за допомогою особистості педагога, який мислить і творить на основі духовного гуманізму, за допомогою системи змісту і засобів, що розробляються теж на основі поняття духовного гуманізму. Первісна семантика провідних педагогічних понять: ГУМАННА ЛЮДИНА, УЧИТЕЛЬ, УЧЕНЬ, УРОК, ВИХОВАННЯ, ОСВІТА, ШКОЛА, ДИТИНА, ДІТИ розширює педагогічну свідомість і підвищує відповідальність вчителя. Процесуальні аспекти гуманно-особистісного походу: принципи «домальовування», творящого терпіння, виховання в дитині життя с допомогою самого життя, ушляхетнення середовища, в якому знаходиться дитина.

Тема 3.

Припущення в гуманній педагогіці. Теорія припущення в науці.

Припущення гуманної педагогіки. Поняття «допущення» в науці. Філософсько - узагальнене уявлення про дитину як повнота двох природ - духовної і матеріальної, серед яких провідною є Природа Духовна. Принцип суцільності освітнього процесу як результат прийняття основних припущень гуманної педагогіки. Істотні відмінності в компетентісно орієнтованому підході і мотивації уроків в традиційно-авторитарному і гуманному уроці.

Тема 4.

Дитина – модель Природи, Всесвіту. Філософсько-узагальнене поняття природи Дитини. Становлення природної суті в Дитині. Психологічний сенс розвитку. Провідна роль духовності в свідомості та діяльності людини.

Дитина – модель Природи, Всесвіту. Філософсько-узагальнене поняття природи Дитини. Особливості сучасних дітей (діти Z і діти Y в проекті програми Міністерства освіти України «Нова школа XXI століття»). Становлення природної психологічної суті в Дитині. Пристрасть до дорослішання, пристрасть до свободи, пристрасть до розвитку і способи їх задоволення в гуманному уроці. Психологічний сенс розвитку. Закони розвитку. Провідна роль духовності в свідомості та діяльності людини. Способи і засоби, що сприяють становленню, розвитку, вихованню в Дитині Благородної Людини шляхом виявлення її особистісних якостей.

Тема 5.

Сучасні еволюційні тенденції в розвитку людства та феномен дітей нової свідомості, «дітей Світла», «дітей індіго». Творчість – еволюційне призначення людини.

Сучасні еволюційні тенденції в розвитку людства та феномен дітей нової свідомості, «дітей Світла», «дітей індіго». Основні психологічні та антропні характеристики феномена «дітей нової свідомості». Творчість - еволюційне призначення людини. Творчість дітей Ніки Турбіної, Саші Путря, Наді Рушевої, Джонатана Кімelfельда і значення її на сучасному етапі розвитку людського соціуму. Теорія пасіонарності Л.М.Гумільова і закони розвитку етносу. Теорія домінанти академіка А. А.Ухтомського і значення його робіт: «Домінанта душі», «Інтуїція совісті», «Заслужений співрозмовник» в осмисленні феномену «детей нової свідомості».

Тема 6.

Методологічна основа цілісного навчання.

Методологічна основа цілісного навчання. Історичне коріння інтеграції науки і моральності, засноване на гуманістичній традиції, що бере свій початок в глибинах людської культури. Світоглядний концепт науки синергетики, сучасної наукової парадигми XXI століття, орієнтований на включення людини в структуру пізнання. Використання сучасних відкриттів в науці, що розширюють свідомість учнів на уроках гуманної педагогіки. Необхідність використання теорії музики, історії життя і творчості великих композиторів для відповіді на важливі питання юнаків і дівчат, пов'язані з їх особистим життям (питання про сенс життя, таємниці народження і смерті, взаємин на основі любові і дружби, про вірність і зраду, про майбутнє життя і устрій світу, про призначення людини в ньому). Сенс і значення «освітніх курсів» на сучасному етапі навчання.

РОЗДІЛ II. Творча практика гуманної педагогіки. Сучасний громадський рух гуманної педагогіки.

Тема 7.

Любов – як педагогічна категорія в творчості В.О.Сухомлинського.

Любов – як педагогічна категорія в творчості В.О.Сухомлинського. Педагогическая любовь как высшее проявление любви в социуме. Методика виховання любові учителя к детям. Стресс - неизбежная составляющая авторитарной педагогіки, его причины, механізм разрушительного воздействия на здоровье и творческие способности ученика и учителя. Понятие «выгорания» учителя и способы его нейтрализации. Принципы «защитного воспитания» В.А. Сухомлинского в «Школе радости». Понятие духовной общности между учителем и учеником. Педагогічна любов як вищий прояв любові в соціумі. Методика виховання любові вчителя до дітей. Стрес - неминуема складова авторитарної педагогіки, його причини, механізм його руйнівного впливу на здоров'я і творчі здібності учня і вчителя. Поняття «вигорання» вчителя і способи його нейтралізації. Принципи «захисного виховання» В.О. Сухомлинського в «Школі радості». Поняття духовної спільності між учителем і учнем.

Тема 8.

Духовний світ людини і методи виховання та самовиховання в дитинстві й підлітковому віці.

Духовний світ людини і методи виховання та самовиховання в дитинстві й підлітковому віці. Духовна природа дитинства. Методологічні засади педагогічної системи В. О. Сухомлинського в «Школі радості»: - людиною ти народився, але ЛЮДИНОЮ повинен стати, - жодної людської риси природа не дає сама, все тільки виховується, - без духовної спільності виховання не відбудеться. Виховання високої культури почуттів. Протиріччя отроцтва. Розкриття творчих способностей дитини і пошук свого призначення - головна мета гуманної освіти. Теорія «сродної праці» Г.С. Сковороди. Академіки В.М.Бехтерев, Н.П.Бехтерева, А.А.Ухтомський про моральну основу творчості.

Тема 9.

Маніфест гуманної педагогіки, його структура та зміст. Кодекс честі та служіння вчителя.

Маніфест гуманної педагогіки, його структура та зміст. Аналіз причин сучасної кризи в системі освіти. Учитель - творець суб'єктивного освітнього простору. Учитель як надсупільне явище. Гуманна педагогіка - методологія якісного вдосконалення внутрішнього світу і цілісного мислення вчителя. Кодекс честі та Служіння вчителя. Історичне коріння Маніфесту гуманної педагогіки. Я. Корчак, В. О. Сухомлинський, Ш.О.Амонашвілі про любов до дитини. Осмислення

понять - духовний світ, духовне життя і духовний зір. Теорія кардіоцентризму Г.С.Сковороди.

Тема 10.

Методологія духовного гуманізму. Духовна основа уроку.

Методологія духовного гуманізму. Дві складові, які утворюють цілісну методологічну систему духовного гуманізму: філософсько-теоретична і суб'єктивно-діяльнісна. Пізнання духовної природи дитини і усвідомлене самовиховання і самоосвіта вчителя - основа духовної спільності. Н.І. Пірогов про два види освіти - загальнолюдський і спеціальний. Роль гуманної освіти в перетворенні суспільства. Духовна основа уроку. Критерії уроку як відкритої і закритої системи. В.О.Сухомлинський і А.А.Ухтомський про необхідність виховання на уроках високого морального ідеалу, його облагороджуючого і піднесенного впливу на внутрішній світ підлітків.

Тема 11.

Основні вимоги до уроку з точки зору духовного гуманізму. Культура уроку в гуманній педагогіці.

Основні вимоги до уроку з точки зору духовного гуманізму. Урок як акумулятор життя дитини. Синергетичні закони уроку. Поняття співпраці і взаємодії на уроці. Культура уроку в гуманній педагогіці. Критерії гуманного уроку, запропоновані професором, д.п.н., академіком АПСН Валерією Гівієвною Ніорадзе. В.О.Сухомлинський про значення слова вчителя. Слово вчителя і творчі здібності учня. Аналіз книги Ш. Амонашвілі «У чаші дитини сяє зародок зерна Культури». Семантика слова «Культура».

Тема 12.

Феномен думки в освіті.

Феномен думки в освіті. Властивості думки. Суть педагогічної культури в відповідальності за свої думки. Думки як першооснова духовно-морального становлення особистості Дитини, умова для зародження в ньому розширеної свідомості і світоглядних коренів, що поглиблюють і підсилюють мотивацію і інтерес до пізнання. Принципи виховання духовності та духовного життя. «Учитель енергією своєї думки живить енергію думки учня» - В.О.Сухомлинський. Сучасне наукове поняття про інформацію, інтернет і мозок.

Тема 13.

Риси космічного мислення в класичному педагогічному просторі.

Риси космічного мислення в класичному педагогічному просторі. Космизм як основа системного підходу в становленні вільної, творчої особистості учня і розширення його свідомості. Я. А. Коменський про єдність макро- і мікрокосму людини. І. Г. Песталоцці про віру, любов і серце як джерелах чуттів і творчості. К.Д. Ушинський про головну основу освіти як розвитку духу людського, а не тільки формального розвитку. Н.І.Пирогов про мозок людини як універсальний приймач думки, її переробки та реалізації в створенні теорій і уявної дійсності.

Тема 14.

Виховання високої культури почуттів – мистецтво пробудження Доброти в серці Дитини. Методичні рекомендації проведення уроку Доброти.

Виховання високої культури почуттів – мистецтво пробудження Доброти в серці Дитини. Семантика слова Доброта. В. Соловйов про добро і зло як абсолютних категоріях Буття. Вплив музики на виховання високої культури почуттів. Освітній музичний курс М.Казінніка. Досвід цілісного виховання гармонійної особистості в громаді М.М.Неплюєва. (Сумська обл.) Мистецтво-лжеіскуство і його руйнівна роль в людському соціумі. Методичні рекомендації проведення уроку Доброти.

Тема 15.

Образи майбутнього в просторі гуманної педагогіки. Реформа сучасної школи. «Нова школа» як реалізація основних гуманістичних тенденцій в розвитку школи.

Образи майбутнього в просторі гуманної педагогіки. Реформа сучасної школи. «Нова школа» як реалізація основних гуманістичних тенденцій в розвитку школи. Поняття про освітні курси. Співпраця як основа розкриття творчих здібностей учня. Особистість, Патріот, Інноватор - основа держави і суспільства, що розвивається.

Тема 16.

Освітній розвивальний простір в Школі Життя. Як його створювати. Використання методу аналогій при моделюванні освітніх курсів Вікторії Бак «Біологія мовою серця».

Освітній розвивальний простір в Школі Життя. Як його створювати. Мета і головні завдання. Зміст гуманної освіти. Педагогічний ансамбль і способи «настроювання» педагогічного ансамблю: самоосвіта і творча практика. Психологія згоди. Особливості сучасного покоління дітей. Оціночна діяльність. Використання методу аналогій при моделюванні освітніх курсів Вікторії Бак «Біологія мовою серця» і хвильової музичної освіти М.Казінніка.

Основні положення кредитно-модульної системи та наслідки її впровадження.

Структура вищої освіти. Освітні і освітньо-кваліфікаційні рівні. Система вищих навчальних закладів України. Навчально-методичний комплекс за спеціальністю.

Навчальний графік, робочі програми і тематичні плани. Організація аудиторної роботи зі студентами. Організація праці викладача. Роль кафедри в управлінні навчальним процесом. Лекція, її функція і класифікація. Практичне заняття, його мета, функції і структура. Організація проведення практичного (семінарського) заняття. Контроль знань студентів, його мета і функції. Критерії оцінювання знань студентів. Структура курсової і дипломної роботи. Вимоги до оформлення курсових і дипломних робіт. Мета і завдання практичної підготовки студентів.

Мета і завдання самостійної роботи студентів. Форми самостійної роботи студентів.

Форми індивідуальної роботи студентів. Навчально-дослідна робота студента.

4. Структура навчальної дисципліни.

Тематичний план.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		п	л	сем	інд	с.р.		л	п	сем	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<p>Модуль 1. . Гуманна педагогіка як суспільне явище. Класична педагогічна спадщина – основа гуманної педагогіки</p>												
<p>Тема 1. Тема 1. Гуманізм та автократія – протилежні тенденції в розвитку людства. Основні форми педагогічного мислення, педагогічної практики. Гуманна та авторитарна педагогіка, суттєві відмінності.</p>	14	6				8						
<p>Тема 2. Філософські узагальнення та головні поняття гуманної педагогіки. Процесуальні аспекти гуманно – особистісного підходу.</p>	16	6				10						
<p>Тема 3. . Припущення в гуманній педагогіці. Теорія припущення в науці.</p>	12	6				6						

<p>Тема 4. Дитина – модель Природи, Всесвіту. Філософсько-узагальнене поняття природи Дитини. Становлення природної суті в Дитині. Психологічний сенс розвитку. Провідна роль духовності в свідомості та діяльності людини.</p>	18	8			10						
<p>Тема 5. Сучасні еволюційні тенденції в розвитку людства та феномен дітей нової свідомості, «дітей Світла», «дітей індіго». Творчість - еволюційне призначення людини.</p>	20	10			10						
<p>Тема 6. . Методологічна основа цілісного навчання.</p>	10	4			6						
<p>Тема 7. Любов – як педагогічна категорія в творчості В.О.Сухомлинського.</p>	10	4			6						
<p>Тема 8. Духовний світ людини і методи виховання та самовиховання в дитинстві й</p>	10	4			6						

підлітковому віці.												
Тема 9. Маніфест гуманної педагогіки, його структура та зміст. Кодекс честі та служіння вчителя.	12	4				8						
Всього 1 модуль	82	32				50						
Модуль 2. Творча практика гуманної педагогіки. Сучасний громадський рух гуманної педагогіки.												
Тема 10. Методологія духовного гуманізму. Духовна основа уроку.	8	4				4						
Тема 11. Основні вимоги до уроку з точки зору духовного гуманізму. Культура уроку в гуманній педагогіці. .	6	4				2						
Тема 12. Феномен думки в освіті. .	4	2				2						
Тема 13. Риси космічного мислення в класичному педагогічному просторі.	14	6				8						
Тема 14. Виховання високої культури почуттів – мистецтво пробудження Доброти в серці	8	4				4						

Дитини. Методичні рекомендації проведення уроку Доброти.											
Тема 15. Образи майбутнього в просторі гуманної педагогіки. Реформа сучасної школи. «Нова школа» як реалізація основних гуманістичних тенденцій в розвитку школи.	10	4			6						
Тема 16. Освітній розвивальний простір в Школі Життя. Як його створювати. Використання методу аналогій при моделюванні освітніх курсів Вікторії Бак «Біологія мовою серця».	8	4			4						
Всього 2 модуль	98	48			50						
Усього годин	180	80			-	100					

5. Завдання до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Гуманізм та автократія – протилежні тенденції в розвитку людства. Основні форми педагогічного мислення, педагогічної практики. Гуманна та авторитарна педагогіка, суттєві відмінності.	8

2	Тема 2 Філософські узагальнення та головні поняття гуманної педагогіки. Процесуальні аспекти гуманно – особистісного підходу.	10
3	Тема 3. . Припущення в гуманній педагогіці. Теорія припущення в науці.	6
4	Тема 4. Дитина – модель Природи, Всесвіту. Філософсько-узагальнене поняття природи Дитини Становлення природної суті в Дитині. Психологічний сенс розвитку.	10
5	Тема 5. Сучасні еволюційні тенденції в розвитку людства та феномен дітей нової свідомості, «дітей Світла».	10
6	Тема 6 Методологічна основа цілісного навчання.	6
7	Тема 7. Любов– як педагогічна категорія в творчості В.О.Сухомлинського.	6
8	Тема 8. Духовний світ людини і методи виховання та самовиховання в дитинстві й підлітковому віці.	6
9	Тема 9 Маніфест гуманної педагогіки, його структура та зміст. Кодекс честі та служіння вчителя.	8
10	Тема 10. Методологія духовного гуманізму. Духовна основа уроку.	4
11	Тема 11 Основні вимоги до уроку з точки зору духовного гуманізму. Культура уроку в гуманній педагогіці.	2
12	Тема 12. Феномен думки в освіті.	2
13	Тема 13. Риси космічного мислення в класичному педагогічному просторі.	8
14	Тема 14. Виховання високої культури почуттів – мистецтво пробудження Доброти в серці Дитини. Методичні рекомендації проведення уроку Доброти.	4
15	Тема 15 Образи майбутнього в просторі гуманної педагогіки. Реформа сучасної школи. «Нова школа» як реалізація основних гуманістичних тенденцій в розвитку школи.	6
	Тема 16. Освітній розвивальний простір в Школі Життя.	4

	Як його створювати. Використання методу аналогій при моделюванні освітніх курсів Вікторії Бак «Біологія мовою серця».	
	Разом	100

6. Методи навчання.

1. Пояснювально-ілюстративний метод.
2. Репродуктивний метод.
3. Співвідношення репродуктивних і продуктивних методів.
4. Метод проблемного викладання.
5. Індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні методи.
6. Частково-пошуковий, евристичний метод.

7. Методи контролю

Поточний контроль:

Метод усного контролю: співбесіда, фронтальне опитування, підготовка доповідей та ін.

Методи письмового контролю: тестові завдання, виконання контрольних робіт, виконання рефератів та ін.

Підсумковий контроль – залік.

8. Схема нарахування балів

Модуль 1									100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	
10	10	10	12	12	12	12	12	10	

Модуль 2								100
T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16		
14	14	14	14	14	16	14		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		для екзамену, курсової роботи, практики		для заліку
90 – 100	A	5	відмінно	зараховано
82 – 89	B	4+	добре	
74 – 81	C	4		
64 – 73	D	3+	задовільно	
60 – 63	E	3		
35 – 59	FX	2	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Критерії оцінки знань і вмінь:

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A

у випадках, коли студент глибоко й впевнено засвоїв весь матеріал, послідовно, логічно вірно його відтворює. Може пов'язати теоретичні та практичні сторони дисципліни, вільно відповідає на нестандартні запитання, показує знання монографічного матеріалу з питання, вірно обґрунтовує наукові поняття, володіє навичками виконання практичних завдань, виявляє вміння самостійно узагальнювати матеріал, не допускає при цьому помилки.

За національною	За 100 бальною	За шкалою ECTS
-----------------	----------------	----------------

шкалою	шкалою	
Добре	82 – 89	B
	74 – 81	C

у випадках, коли студент знає програмний матеріал, не допускає суттєвих недоліків у відповіді, може вірно використовувати теоретичні положення й володіє навичками при виконанні практичних завдань.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	64 – 73	D
	60 – 63	E

у випадках, коли студент засвоїв лише основний матеріал, але погано орієнтується в окремих положеннях, припускається помилок або неточностей у формулюваннях, порушує логіку та послідовність у викладенні програмного матеріалу та має складнощі при виконанні практичних завдань.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Незадовільно з можливістю повторного складання	35 – 59	FX
Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	0 – 34	F

у випадках, коли студент не володіє знаннями щодо значної частини програмного матеріалу, припускається суттєвих помилок, з великими труднощами виконує практичну роботу.

10. Політика курсу

1. Загальна кількість балів складається з окремих сумм балів за накопичувальною системою. Кожен вид роботи та навчальних досягнень студента оцінюється певною кількістю балів, відповідно до критеріїв оцінювання.

Бали, отримані під час заходів поточного контролю, враховуються в суммі балів, отриманих на проміжному контролі. Сума балів, отримана під час заходів впроміжного контролю, враховується в підсумковій оцінці.

У разі набрання необхідної кількості балів за результатами поточного та проміжного контролю підсумкова оцінка за залік може ставитись автоматично.

Виконання запланованого обсягу робіт, покладеного в основу поточного

контролю є обов'язковим для всіх студентів.

2. Рейтингове оцінювання виконання студентами проводиться:

1) на аудиторних заняттях (письмові контрольні роботи за окремими змістовими модулями, тестування, виступи та ін.).

2) самостійна робота студента (реферати, доповіді, письмовий аналіз джерел, конспекти та ін.).

3. Кожен студент, з метою отримання оцінки «добре» (від 74 до 89 балів за шкалою ECTS), при вивченні навчальної дисципліни, протягом семестру зобов'язаний виконати (мінімум): **один рукописний реферат; чотири письмові контрольні роботи; чотири конспекти навчального матеріалу (згідно із завданнями викладача); підготувати один виступ-доповідь.**

Наприкінці семестру розраховується загальна кількість балів, одержаних кожним студентом з навчальної дисципліни (індивідуальний рейтинг студента з навчальної дисципліни).

4. Студенти, які набрали протягом семестру необхідну кількість балів (60 і більше) мають можливість отримати підсумкову оцінку відповідно до набраного рейтингу з навчальної дисципліни згідно з шкалою оцінювання (національною, 100-бальною, ECTS).

У разі, коли з навчальної дисципліни передбачено семестровий залік студент одержує залік, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо за результатами поточного контролю студент набрав 59 та менше балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів з дисципліни.

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

Якщо студент (що набрав 59 та менше балів) не з'явився на залік, у відомості обліку успішності навпроти його прізвища робиться запис — «не з'явився».

5. Для студентів, які з поважних причин, підтверджених документально, пропустили значну частину навчальних занять у семестрі, можуть бути встановлені індивідуальні графіки навчання. Такі графіки затверджуються проректором з навчальної роботи.

6. Для студентів, які без поважних причин пропустили більш ніж два навчальних заняття, потрібно підготувати реферат (кількість рефератів залежить від кількості пропущених занять) за пропонованню викладачем темою з певних витоків (див. «Запізненні завдання»).

Вимоги викладача

1. Кожен студент зобов'язаний бути присутнім на аудиторних заняттях за розкладом. За умов присутності на заняттях студент отримує 1 бал до особистого рейтингу (за кожне заняття). У разі запізнення студент не отримує цей бал. Для отримання підсумкової позитивної оцінки кожне пропущене заняття повинно бути відпрацьовано студентом через систему індивідуальних завдань, виконання яких не заміщує зміст п.9.3. Викладач має право знизити бали студенту, який порушив термін виконання обов'язкових завдань.

Максимальні бали за виконану обов'язкову роботу студента:

- контрольна робота (аудиторна або домашня) – до 5 балів;
- реферат (рукопис) – до 6 балів;
- конспект навчального матеріалу – до 4 балів;
- підготовка виступу-докладу – до 5 балів.

Інші форми навчальної роботи студента оцінюються згідно з критеріями оцінки студента (п.8. Силабусу).

2. Студент, який присутній на заняттях зобов'язаний (правила поведінки):

- вимкнути мобільний телефон або увімкнути беззвучний режим;
- висловлювати голосно власну думку не перебиваючи викладача;
- вести конспект або інші дії згідно з логікою навчального заняття;
- бути уважним на заняттях, виконувати поставлені завдання;
- користуватися навчальними матеріалами які пропонує викладач;

- не пропускати заняття без поважної причини;
- проявляти повагу до викладача та студентів;
- не розмовляти під час навчального заняття.

3. Умови академічної доброчесності

- нести відповідальність за свою навчальну роботу;
- при виконанні творчих завдань, завдань з самостійної, індивідуальної роботи виконувати їх самостійно, сумлінно, добросовісно, відповідально.

11. Запізнені завдання.

Тема 1.

1. Перелікуйте якісні відмінності між класичними і традиційними образами педагогічного мислення.
2. Поясніть, в чому полягає відмінність у мотивації і методах компетентнісно-орієнтованого підходу авторитарної і гуманної педагогіки.

Тема 2.

1. Що таке духовний світ людини?
2. Як Ви розумієте «духовне життя» людини?
3. Від чого залежить якість духовного світу людини?

Тема 3.

1. Назвіть основні закони синергетики – нової наукової парадигми ХХІ століття.
2. Які необхідні умови для можливості подальшого розвитку людства висуває синергетика?
3. Які головні постулати гуманної педагогіки відповідають вимогам сучасності?

Тема 4.

1. Назвіть істотні відмінності традиційно-авторитарної педагогіки і гуманно-класичної.
2. Дайте визначення поняття «школа» з точки зору семантики цього слова.
3. Дайте визначення - хто є гуманна людина з точки зору семантики слів «людина» і «гуманний».

Тема 5.

1. Назвіть перше припущення гуманної педагогіки і як воно реалізується в філософсько-узагальненому поданні про дитину.
2. Друге припущення в гуманній педагогіці і як воно реалізується в поясненні земної психологічної природи дитини.
3. Які особливості сучасного покоління дітей найбільш яскраво відображають твердження першого припущення гуманної педагогіки.

Тема 6

1. Назвіть ключові відмінності світосприйняття дитини і дорослого.
2. Як Ви розумієте вислів «цілісне сприйняття світу».
3. Що означає постулат гуманної педагогіки: «Всі ми родом із дитинства» і «Дитина - є модель Всесвіту».

Тема 7.

1. Поясніть поняття «середовище» і «життя» з точки зору методології гуманної педагогіки.
2. Що таке «педагогічний ансамбль» і його головні завдання?
3. У чому проявляється співтворчість і соразмислення у взаємодії вчителя і учня?

Тема 8.

1. Як задовольняються пристрасті стати дорослим, до свободи на уроках гуманної педагогіки?
2. Назвіть закони розвитку.
3. У чому відмінність насильства і дисципліни?

Тема 9.

1. Поясніть твердження класиків педагогіки: «духовна природа дитинства».
2. Поясніть вислів В.О. Сухомлинського: «...людиною ти народився, але Людиною повинен стати».
3. Назвіть п'ять якостей знань, умінь і навичок.

Тема 10

1. Які з усіх перерахованих якостей дітей нової свідомості найбільш значимі на сучасному етапі еволюційного розвитку людського соціуму?
2. Який закон синергетики підтверджує феномен «діти нової свідомості»?
3. У чому сенс «обвалу» і «оземлення» і методи їх нейтралізації, пом'якшення.

Тема 11.

1. Поясніть постулат класики педагогіки: «Вчитель –надсуспільне явище»
2. Під гуманізмом К. Д. Ушинський розуміє «розвиток духу людського, а не тільки формальний розвиток». Поясніть, як Ви це розумієте.
3. Перерахуйте і поясніть, які сучасні відкриття в науці впливають на розвиток світогляду.

Тема 12.

1. Дайте наукове визначення, що таке творчість.
2. Чому гуманна педагогіка сприяє творчому вдосконаленню особистості учня і вчителя?
3. Чому творчі здібності мозку найцінніші, але і найбільш вразливі?

Тема 13.

1. Поясніть висловлювання В.О.Сухомлинського: «Без духовної спільності виховання не відбудеться».
2. Що таке «духовна самотність», з точки зору психології, і в чому її небезпека?
3. Що таке «захисне виховання» і в чому його основа?

Тема 14.

1. Які головні причини створення Маніфесту?
2. У чому суттєва різниця компетентно - орієнтованого підходу і мотивації традиційно-авторитарної педагогіки і гуманно-класичної?
3. У чому проявляється інерція мислення і яка причина такого явища в людському соціумі.

Тема 15.

1. Що таке культура уроку? Доповніть своє пояснення з урахуванням семантики слова «культура».
2. У чому виражається культура вчителя?.
3. Дайте додаткове пояснення трьох типів вчителів, існуючих в освітньому просторі.

12. Питання для підсумкового контролю

1. Порівняйте якісні характеристики гуманно-класичного і традиційно - авторитарного педагогічного мислення.
2. Визначте, в чому полягає відмінність у мотивації і методах компетентно - орієнтованого підходу авторитарної і гуманної педагогіки.
3. Порівняйте слово «школа» з точки зору його семантики і сучасного визначення. Як це може впливати на свідомість вчителя.
5. Порівняйте визначення «гуманна людина» з точки зору семантики слів і сучасного пояснення. Як це може впливати на педагогічне свідомість вчителя.
6. Назвіть перше припущення гуманної педагогіки і як воно реалізується в філософсько-узагальненому поданні про дитину.
7. Друге припущення в гуманній педагогіці і як воно реалізується в поясненні земної психологічної природи дитини.
8. Порівняйте особливості сучасного покоління дітей з дітьми-акселератами.
9. Визначте, яка особливість сучасного покоління дітей найбільш яскраво відображає твердження першого припущення в гуманній педагогіці.
10. Порівняйте ключові відмінності світосприйняття дитини і дорослого.
11. Роль казки і музичних казкових образів в освіті дитини.
12. Роль класичної музики в пренатальному вихованні.
13. Що означає постулат гуманної педагогіки: «Всі ми родом з дитинства» і «Дитина - є модель Всесвіту».
14. Що таке «педагогічний ансамбль» і його головні завдання.
15. У чому проявляється співтворчість і соразмишлення у взаємодії вчителя і

учня?

16. Доведіть необхідність задоволення пристрасті до дорослішання, пристрасті до свободи на уроках гуманної педагогіки, як це впливає на успішність і становлення особистості дитини.
17. Назвіть закони розвитку.
18. Стрес. Види стресу. Механізм функціональної дії, способи відновлення.
19. Докажіть розвиваючу і руйнуючу дію стресу на творчі здібності мозку.
20. Порівняйте поняття «насильство» і «дисципліна» в освітньому процесі.
21. Визначте ознаки феномена «діти нової свідомості», назвіть їх істотні психологічні та антропні характеристики.
22. Які з усіх перерахованих якостей дітей нової свідомості найбільш значимі на сучасному етапі еволюційного розвитку людського соціуму з точки зору законів синергетики?
23. Визначте поняття «обвал» і «оземлення» та методи їх нейтралізації, пом'якшення.
24. Под гуманізмом К. Д. Ушинський має на увазі «розвиток духу людського, а не тільки формальний розвиток». Поясніть, як ви це розумієте.
25. Перелічіть і поясніть, як сучасні відкриття в науці можуть допомогти у вихованні цілісного світогляду.
26. Дайте наукове визначення, що таке творчість.
27. Докажіть, що гуманна педагогіка сприяє творчому вдосконаленню особистості учня і вчителя.
28. Раз'ясніть головні принципи В.О. Сухомлинського у вихованні високої культури почуттів.
29. Поясніть вислів В. О. Сухомлинського: «Без духовної спільності виховання не відбудеться».
30. Порівняйте поняття «духовна самотність» і «самотність», з точки зору психології, і в чому їх відмінність.
31. Дайте визначення терміна «захисне виховання» В.О.Сухомлинського, в чому його суть.
32. Доведіть необхідність створення Маніфесту як виклику часу.
33. Об'ясніть, як і в чому проявляється інерція мислення і яка причина такого явища в людському соціумі.
34. Визначте, що таке культура уроку, і доповніть своє пояснення з урахуванням семантики слова «культура».
35. Як слово вчителя впливає на внутрішній світ учня?
36. Яка роль музики у вихованні дітей?
37. Я.Корчак про особливості природи дитинства.
38. Значення педагогічних ідей М.І.Пирогова в новій системі освіти.
39. Дайте характеристику трьом смисловим частинам Кодексу честі та служіння вчителя.
40. Як ви розумієте заповіт К.Д.Ушинського; «Будь-яка школа, перш за все, повинна показати людині те, що в неї є найдорожчого, змусивши її визнати себе часткою безсмертного і живим органом світового духовного розвитку людства»

41. Визначте дві методологічні складові гуманної педагогіки і в чому полягає їх суть.
42. Що означає вираз В. О.Сухомлинського - «гармонія освіченості і емоційної культури».
43. Дайте пояснення вислову В.Сухомлинського: «Духовне убожество веде до морального спустошення».
44. Що означає фраза - «олюднювати урок і простір навколо дитини».
45. Поясніть сенс висловлювання В.Сухомлинського: «Учитель енергією своєї думки живить енергію думки учня».
46. Перелічіть і порівняйте критерії гуманного і авторитарного уроків.
47. Дайте характеристику структурних складових гуманного уроку.
- 48.Що в мисленні і поведінці вчителя можна віднести до системи «блокування» учнів на уроці.
49. Що вкладається в поняття «освітній курс» в гуманній педагогіці?
50. Поясніть педагогічний принцип Я. Коменського: «Дитина, зрозумій, що ти є мій мікрокосмос, який здатний осягнути макрокосмос» в сучасному освітньому просторі.
51. Дайте визначення поняття «духовний світ людини, духовне життя людини і духовний зір».
- 52.Определіть відмінні риси дітей нової свідомості, що характеризують їх як еволюційні тенденції в людському соціумі.
53. Поясніть вислів В. О. Сухомлинського: «...людиною ти народився, але Людиною повинен стати».

13. Рекомендована література

Основна

1. Амонашвили Ш. А. Гуманная педагогика. Актуальные вопросы воспитания и развития личности. Книга I / Амонашвили Ш.А. – М.: Амрита, 2010. – 288с.
2. Амонашвили Ш. А. Основы гуманной педагогики: собрание сочинений в 20-ти кн. / Шалва Амонашвили [ред. Богуславский М.В., Александрова В. Г., Зуев Д.Д. Ниорадзе В. Г.]. – М.: Амрита, 2012. – Кн. 4. Об оценках – 2012. – 368 с.
3. Амонашвили Ш. А. Школа Жизни. Трактат о начальной ступени образования, основанного на принципах гуманно-личностной педагогики / Шалва Александрович Амонашвили. – Донецк : Изд-во «Ноулидж», 2013. – 130с.
4. Бех І. Д. Виховання особистості: навч.-метод.посіб.: у 2-х кн. Кн. 1: Особистісно-орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади / Іван Дмитрович Бех. – К.: Либідь, 2003. – 280 с.

5. Бех І. Д. Виховання особистості: навч.-метод. посіб.: у 2-х кн. Кн. 2: Особистісно-орієнтований підхід: науково-практичні засади / Іван Дмитрович Бех. – К. : Либідь, 2003. – 344 с.
6. Бех, І. Д. Інтеграція як освітня перспектива / І. Бех // Початкова школа. – 2002. – № 5. – С. 5–6.
7. Вишневецький О. І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : [посіб. для студ. вузів] / О. І. Вишневецький. – 2-е вид., доопр. і доповн. – Дрогобич: Коло, 2006. – 608 с.
8. Выготский / [сост. и автор предисловия А. А. Леонтьев]. – М.: Издательский Дом Шалвы Амонашвили, 2002. – 224 с. – (Антология гуманной педагогики).
9. Манифест гуманной педагогики / [Всеукраинская культурно-образовательная ассоциация Гуманной Педагогики]. – Донецк: из-во «Ноулидж», 2011. – 43 с.
10. Сухомлинский В. Сердце отдаю детям / Василий Сухомлинский ; [автор предисловия Сухомлинская О.В.] – Харьков : Акта, 2012. – 563 с.
11. Сухомлинська О. Духовно-моральне виховання дітей та молоді в координатах педагогічної науки і практики / О. Сухомлинська // Шлях освіти. - № 1, 2006. – С.2-7.

Допоміжна

1. В. Бак «Солнечный ветер научных открытий».
2. Бехтерева Н. П. Магия мозга и лабиринты жизни / Наталья Петровна Бехтерева. – СПб.: «Нотабене», 1999. – 340 с.
3. Бех В. П. Функціональна модель особистості: пошук політико-культурних детермінант поведінки: Монографія / В. П. Бех, Є. О. Шалімова. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – 255 с.
4. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / Семен Устинович Гончаренко. – К.: Либідь, 2007. – 376 с.
5. Давыдов В. В. Проблемы развивающего обучения: Опыт теоретического и экспериментального психологического исследования / В. В. Давыдов. – М.: Педагогика, 1986. – 240 с.
6. Ш. Амонашвили. Педагогическая симфония. – М.: МЦР. 2002. – 672 с.
7. Каптерев / [сост. и автор предисловия П. А. Лебедев]. – М.: Издательский Дом Шалвы Амонашвили, 2001. – 224 с. – (Антология гуманной педагогики).
8. Коменский Я. А., Локк Д., Руссо Ж.-Ж., Песталоцци И. Г. Педагогическое наследие / [сост. В. М. Кларин, А. Н. Джуринский]. – М.: Педагогика, 1997. – 416 с. – (Б-ка учителя).

9. Корчак. – М.: Издательский Дом Шалвы Амонашвили. 1998. – 224с. – (Антология гуманной педагогики).
10. Корчак Я. Как любить ребёнка: Книга о воспитании / Януш Корчак [пер. с польск. К. Э. Сенкевич]. – М.: Политиздат, 1990. – 493 с.: ил
11. Пирогов Н. И. Философско-педагогические письма / Николай Иванович Пирогов [сост. А. Д. Тюриков]. – Иваново: ИПК «ПресСто», 2010. – 428 с.
12. Ушинский. – М.: Издательский Дом Шалвы Амонашвили, 2002. – 224с. – (Антология гуманной педагогики)
13. Соловейчик. – М.: Издательский Дом Шалвы Амонашвили, 2007. – 224с. – (Антология гуманной педагогики)
14. Соловьёв В. С. Оправдание добра / В. С. Соловьёв. – М.: «Республика», – 1996. – 378с.
15. Сковорода. – М.: Издательский Дом Шалвы Амонашвилти, 2002. – 224с. – (Антология гуманной педагогики).
16. Сухомлинский В.А. Разговор с молодым директором школы / Василий Александрович Сухомлинский. – М.: Просвещение, 1982. – 206 с.
17. Сухомлинский В. А. Хрестоматия по этике / В.А. Сухомлинский [сост. О. Сухомлинская]. – М. : Педагогика, 1990. – 304 с.
18. Монтень М. Об искусстве жить достойно. Философские очерки / Мишель Монтень. – М.: Детская литература, 1975. – 206 с.
19. Рерих Н.К. Антология гуманной педагогики. – М.: Издательский дом Шалвы 10. Амонашвили, 2004, – 224с. – (Антология гуманной педагогики).
20. Шапошникова Л. В. Великое путешествие. Книга Третья. Вселенная Мастера / Людмила Васильевна Шапошникова. - М.: Международный Центр Рерихов, 2005. – 1088 с., илл.
21. Шапошникова Л. В. Философия космической реальности: сборник научно-популярных статей / Людмила Васильевна Шапошникова. – Тверь: ООО «Издательство ГЕРС», 2008. – 260 с.
22. Українська педагогіка в персоналіях: у 2-х т. / [укл. Сухомлинська О.В., Дічек Н.П., Самоплавська Т.О.; за ред. Сухомлинської О.В.]. – К.: Либідь, 2005. – Кн. 1: X-XIX ст. – 2005. – 624 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

Бехтерева Н.П. «Магія мозга і лабіринти життя».

<http://knigosite.org/library/read/14276>

Ухтомский А.А. «Доминанта».

<https://alterozoom.com/en/documents/26054.html>

КОЛЛЕКТИВНАЯ РЕФЛЕКСОЛОГИЯ / В.М. БЕХТЕРЕВ.

http://www.rlsnet.ru/books_book_id_6_page_10.htm

Лихачёв Д. С. Письма о добром и прекрасном. [Электронный ресурс] /

Дмитрий Сергеевич Лихачёв. – Режим доступа

08.01.2014:<http://orthgymn.ru/publish/likhachev/khrestomatia/letters/>